

ким чином не пов'язане із якимись змінами в народному світогляді. Це відбувається під впливом моди на архаїку, причому під архаїкою в даному випадку розуміють орнаменти початку ХХ ст. Назви орнаментів, якщо вони є, як правило, сучасні, частіше вони відсутні, що також свідчить про зникнення колишніх функцій вишивки, які були тісно пов'язані з дохристиянським світоглядом. Майже ніяких повір'їв, пов'язаних з виконанням певних орнаментів, не фіксується — лише окремі відголоски якихось давніх традицій, які виконуються лише через те, "що так треба", або ж тлумачаться по-новому.

Загалом, з вищесказаного можна зробити різні висновки, наголосити хочеться ось на чому: орнамент вишивки на одязі був надзвичайно тісно пов'язаний з народним світоглядом, і всі його трансформації знайшли своє відображення у змінах орнаментів вишивки, причому не лише в малюнку, але й у його тлумаченні.

ДО ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ ТЮРКСЬКИХ ЕТНОСІВ НА ЕТНОГЕНЕЗ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

А. Черненко (кафедра культурології та археології НаУКМА)

Минуло п'ять років з того часу, як Україна проголосила свою незалежність. Ця подія сприяла посиленню ще більшого інтересу серед українського народу до своєї історії та культури. Це, зі свого боку, призвело до справжнього буму в спробах вирішення проблеми українського етногенезу. Які тільки гіпотези щодо походження українського народу не пропонувалися за ці роки широкому читачеві. Безпосередньо праукраїнцями проголошувались: трипільці, біблійні народи рош, фувал, етруски, скіфи-орії та багато інших зниклих народів найдавніших часів. Але у цьому різноманітті псевдоісторичних гіпотез, які з'явилися на хвилі історичного романтизму, майже не з'явилося серйозних історичних досліджень, які б наблизили проблему українського етногенезу до свого вирішення.

На сьогоднішній день історично доведеним вважається, що зародження українського етносу припадає на добу високого (XI-XII ст.) середньовіччя і відбувалось це в надрах давньоруської етномовної спільності на теренах Київської Русі. Народження ж його припадає на XV або навіть на кін. XV — поч. XVI ст. і відбувається це на терені Великого князівства Литовського.

Не ставлячи під сумнів той факт, що українці вважаються слов'янським народом, а Україна розташована у географічному центрі Європи, втім хотілось би зазначити. По-перше, етногенез українського народу відбувався при постійному сусідстві кочовиків Степу, населеного тюркськими етносами. По-друге, ці етноси вже в силу свого географічного розташування просто не могли, прямо чи опосередковано, не брати участі в цьому етногенезі. Але, на жаль, ці факти, як у минулому, так і сьогодні, майже не заслуговували на увагу з боку вчених істориків та етнографів, які займалися дослідженням історії України. І все ж таки заради справедливості слід сказати, що ще за часів Радянського Союзу деякі дослідники степових етносів, такі як Л. Гумільов, С. Плетньова, Р. Подольний, А. Хазанов у своїх дослідженнях наводили цікаві факти і робили сміливі припущення щодо подальшої долі печенігів, торків, берендеїв, половців наприкінці їх історичного існування як етносів. Але ці припущення в більшості випадків робились в рамках розгляду певного кочового етносу без ув'язання з проблемами етногенезу інших народів і насамперед українців. Певний виняток при розгляді даної теми становлять праці Знойко, однак, на жаль, за традицією, що встановилась ще за радянських часів, його особистість сприймається якось осторонь від офіційної науки, а вживання його прізвища серед науковців вважається ознакою "дурного тону".

Наприкінці хотілось би привернути увагу науковців з різних галузей гуманітарної науки — істориків, етнографів, філологів, лінгвістів — на актуальність розгляду даної проблеми в умовах незалежності України.

Актуальність цієї проблеми стає ще більш вагомю, звертаючи увагу на сучасне геополітичне становище України. А саме, проблема кримських татар в умовах Кримської автономії, відносини з Туреччиною, а також побудова якісно нових політичних, економічних та культурних відносин з молодими державами Центральної та Середньої Азії, насамперед з Казахстаном та Туркменистаном.

МУЗЕЙ ЯК ПІДСИСТЕМА МУЗЕЙНОЇ СПРАВИ

Ю. Омельченко (кафедра культурології та археології НаУКМА)

Системний підхід до вивчення музейної справи, що застосовується в сучасному музеєзнавстві, дозволив по-новому з'ясувати її сутність і структуру. Нині у музейній справі